

foreningslivet. Af de mere kuriøse var der »Ålestangernes Sangforening«, hvor man skulde spise 25 tommer ål for at blive optaget, og der var »Old Boys«, der startede som raske cyklister for med tiden at foretrække magelige bilture og sluttelig helligede sig blot de gastronomiske nydelser.

Bedst skriver Wang om teatret og musikken, som vistnok står hans hjerte nærmest. Han berømmer de gamle omrejsende theaterselskaber, der i forrige århundrede virkelig bragte god kunst ud i provinsen, og han skildrer med sympati amatørerne i »Koldings dramatiske Selskab«, der ufortrødent gav sig i lag med krævende opgaver til stor fornøjelse både for aktører og tilskuere.

Otto Wang giver ikke og har ikke villet give alt, hvad der kan siges om de emner, han behandler. Han giver i kunstnerisk behersket form billeder af provinsidyllen, hvor man hyggede sig i en snæver kreds, men gerne med kulturelle interesser ud over dagen og vejen. Forfatterens hjerte er helt hos dette længst forsvundne Kolding, og der er over hans skildringer den lidt sentimentale duft af potpourrikrukkens tørrede rosenblade.

Koldingkunstneren Anton Schrøders lette tegninger forskønner yderligere bøgernes stilige ydre udstyr.

Sigvard Skov.

*A. H. Nellemann-Andersen: Ny Munkegades Skole
1847—1947.*

Aarhus Skolevæsens Historie er blevet behandlet af Skoledirektør Chr. Buur, men hidtil har de enkelte Skoler ikke været særskilt omtalt, skønt flere af dem frembyder interessante Træk. Sagt i Korthed viser de sidste hundrede Aar den store Fremgang fra Proletarskolen til Borgerskolen, hvor alle Elever behandles ens og under samme Forudsætninger. En særlig Opgave i det store Arbejde med at bortstryge det odiose fra den offentlige Skole i Aarhus har Ny Munkegades Skole haft, og Forfatteren har løst sin svære Opgave dygtigt i sin Skildring af, hvorledes Skolen hævede sine Maal som kundskabsmeddelende og opdragende Institution.

En Skoles Resultater bestemmes dels af Lovene og Direktiverne for dets Arbejde, dels af dens Lærerkrafter og Leder, og Ny Munkegades Skole har været begunstiget paa det sidste Punkt. I Overlærer K. P. Kristensen fik den som Chef en af de sjældne Personligheder, som bekræfter den gamle Sandhed, at det nytter kun lidt, at Lovene er de allerbedste, hvis de ikke føres ud i Livet paa den rette Maade.

Forfatteren bringer en interessant Karakteristik af de Kredse, hvorfra Skolen hentede sine Elever, og Bogen vil gøre sin Nytte, naar den store Fremskridtsperiode i Danmark før 1914 skal skildres, fordi den viser den forbedrede Undervisnings Betydning for den økonomiske og materielle Fremgang.

Helge Sjøgaard.

Aage Brask: Niels Bloch i Rold og hans nærmeste Slægt.
(Munksgaard 1947).

For nogle aar siden udsendte godsejer, cand. jur. Aage Brask en bog om herregaarden Kjellerups historie, som blev betegnet som en af vore bedste herregaardsmonografier. Fornylig har han paa Munksgaards Forlag udgivet et stateligt slægtshistorisk værk »Niels Bloch i Rold og hans nærmeste Slægt« med undertitlen »En gammel jydsk Selvejer- og Herredsfogedslægt«, der placerer ham i forreste række blandt vore personalhistorikere.

Den slægt, godsejer Brask har taget op til behandling her, er identisk med den kendte embedsmandsslægt, hvis betydeligste navne vel er biskop Tønne Bloch (d. 1803) i Odense og skolemanden, rektor Søren Bloch (d. 1862) i Roskilde. De foreliggende stamtavler over denne slægt overflødiggøres imidlertid ikke af nærværende værk, idet disse omfatter slægtens yngre generationer, mens godsejer Brask kun beskæftiger sig med slægtens ældste led, der for størstedelen hører hjemme i Øst-Himmerland og fortrinsvis tilhører bondestanden. Bogens indhold falder iøvrigt i 4 dele. I et indledende kapitel bringes en række oplysninger om Bloch-navnets forekomst i tiden forud for ca. 1550 samt en fyldig omtale af slægtens ældste kendte mand, Niels Bloch, der omkring 1500-tallets midte var gaardmand i